

„A madárbarát
Magyarorszáგért!”

www.mme.hu

A civil mozgalmak szerepe a biodiverzítás-védelmében BirdLife/MME biodiverzítás védelmi stratégiája különös tekintettel az erdőkre

Halmos Gergő

Erdőfórum

Kőszeg

2010 december 3.

2010/2011

Biodiverzitás/Erdők éve

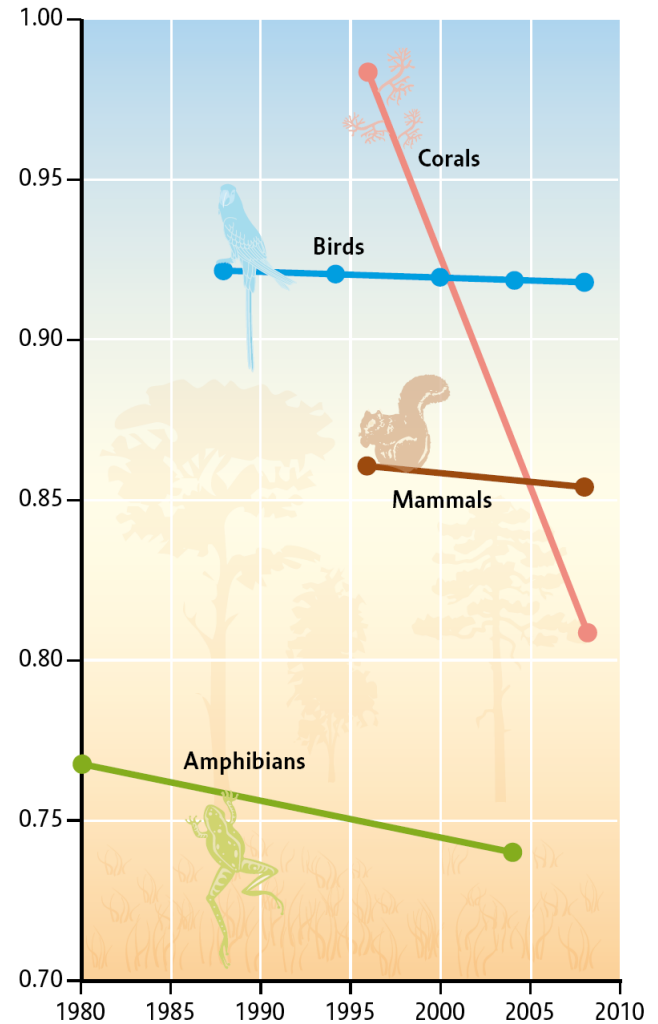
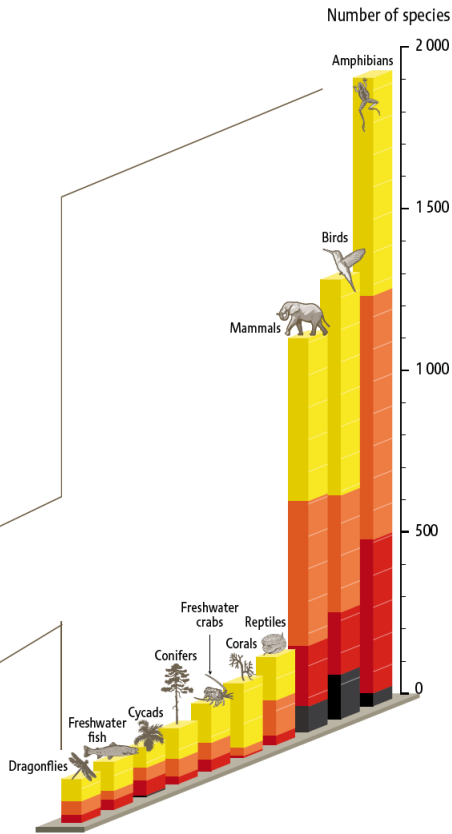
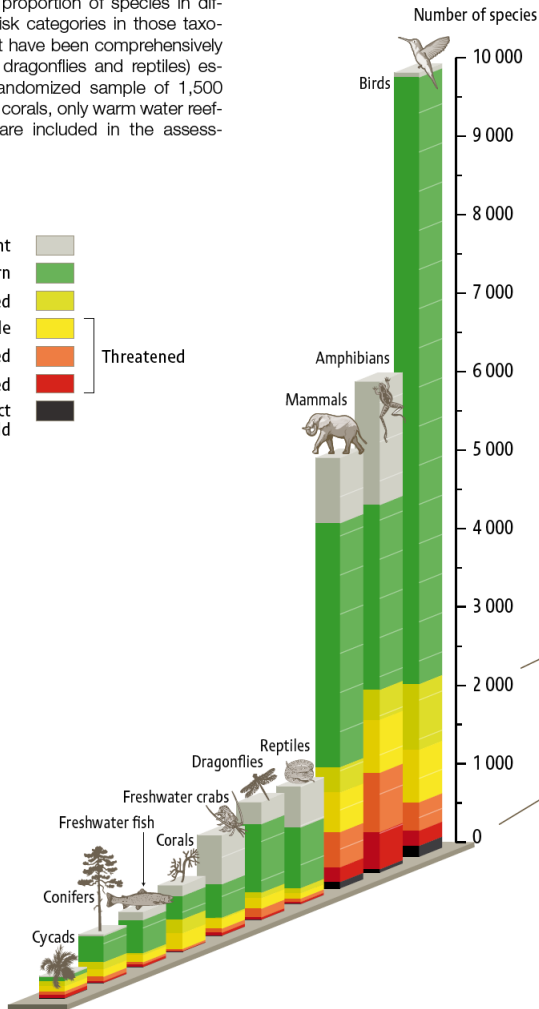

A probléma

The number and proportion of species in different extinction risk categories in those taxonomic groups that have been comprehensively assessed, or (for dragonflies and reptiles) estimated from a randomized sample of 1,500 species each. For corals, only warm water reef-building species are included in the assessment.

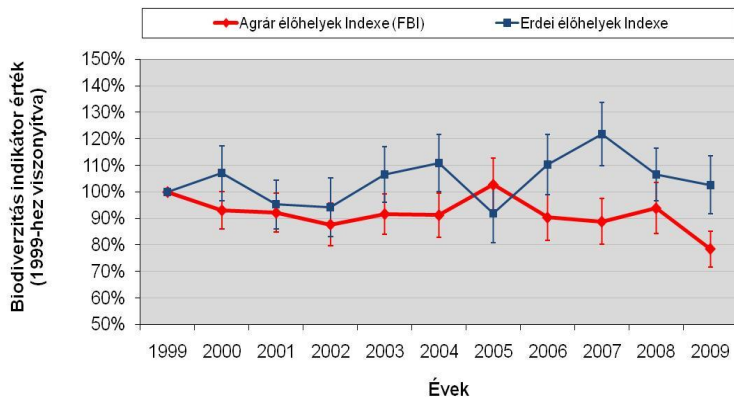
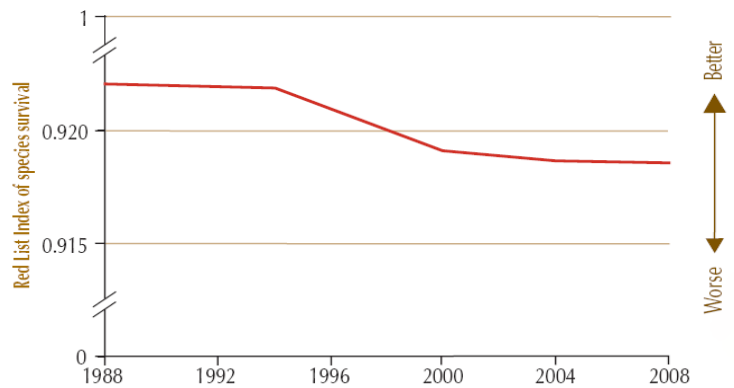
Source: IUCN

- Data deficient
  - Least concern
  - Near threatened
  - Vulnerable
  - Endangered
  - Critically endangered
  - Extinct or Extinct in the Wild
- } Threatened

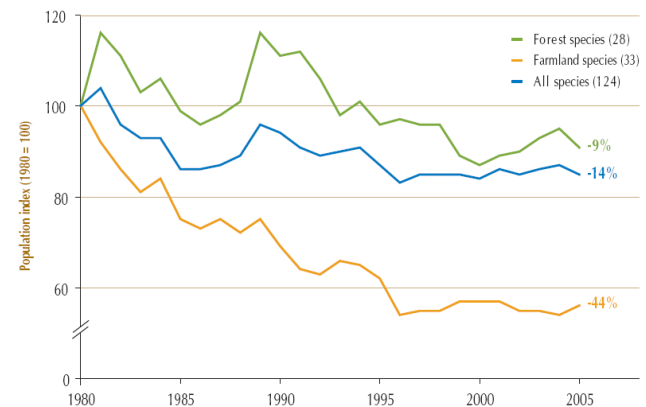

A probléma

The Red List Index for the world's birds 1988–2008

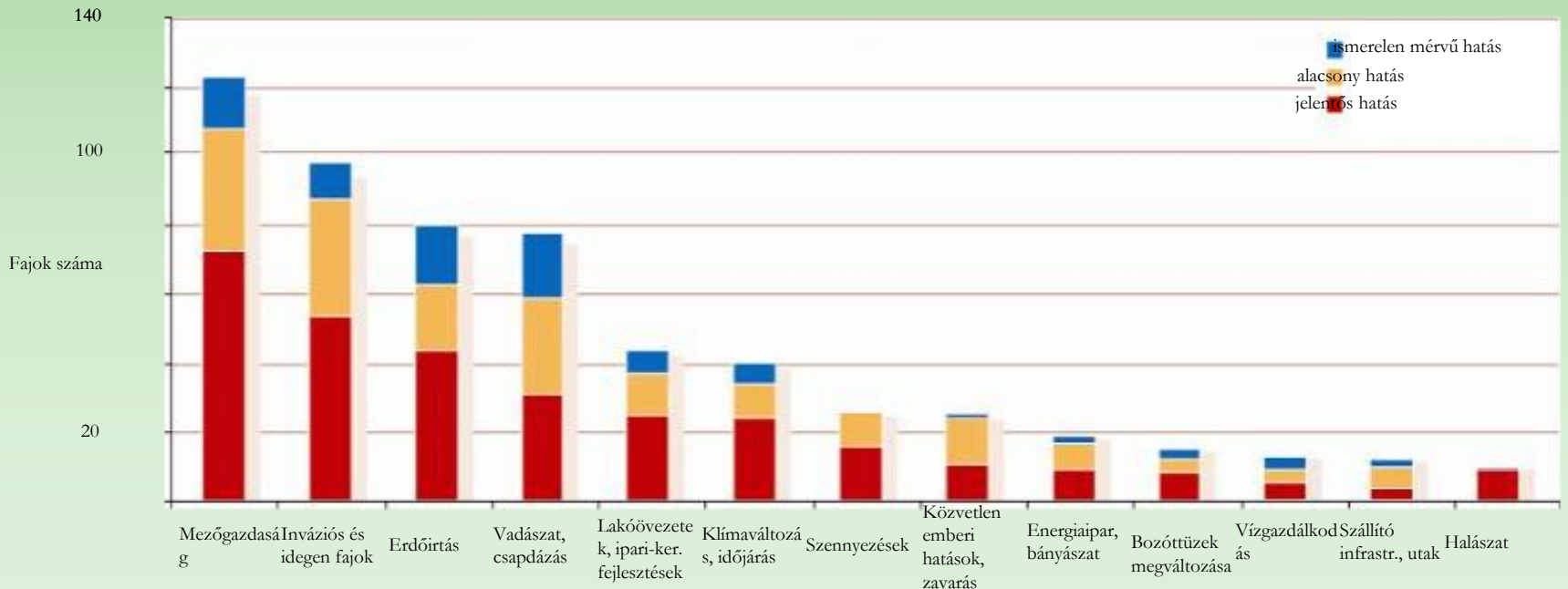
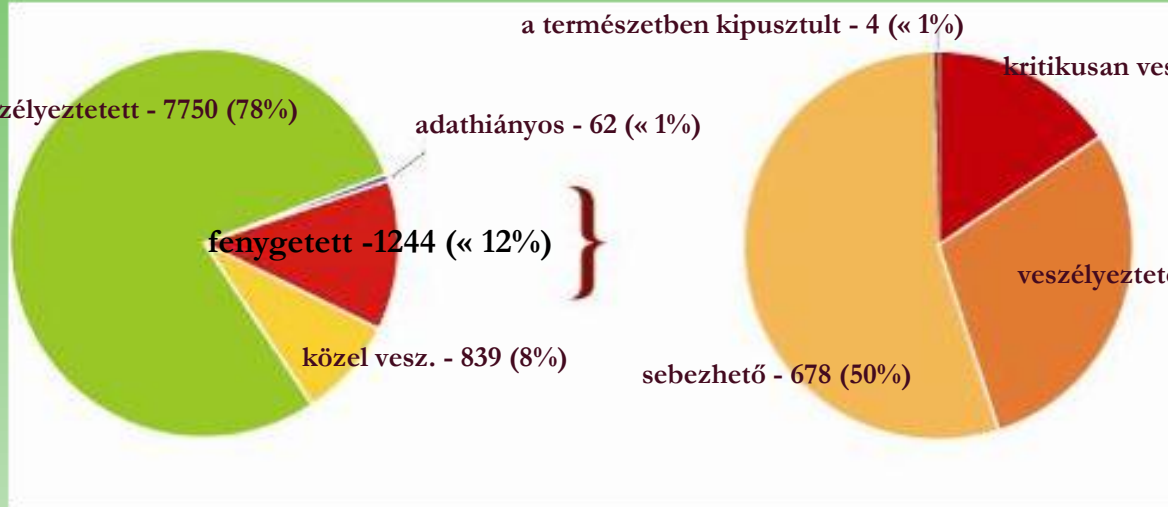

The Wild Bird Index for Europe 1980–2005

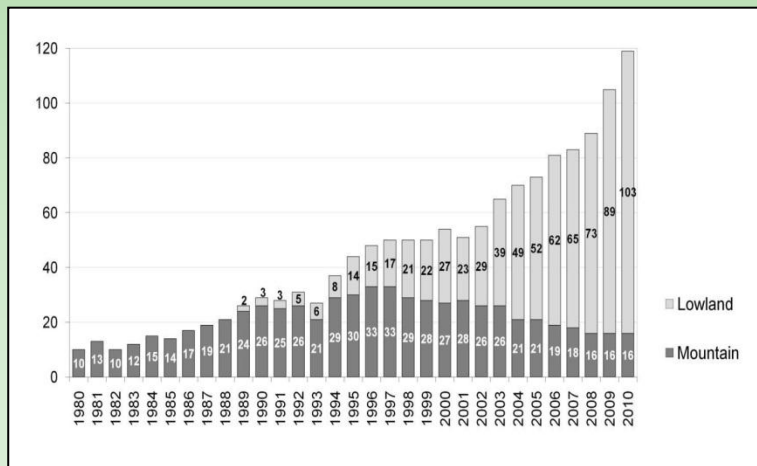
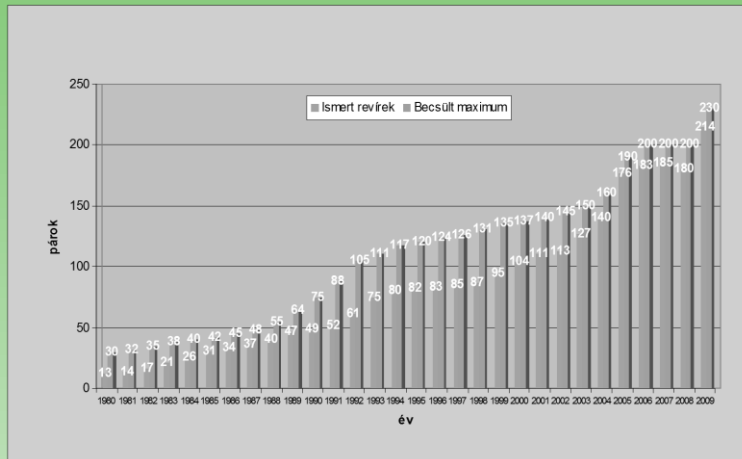

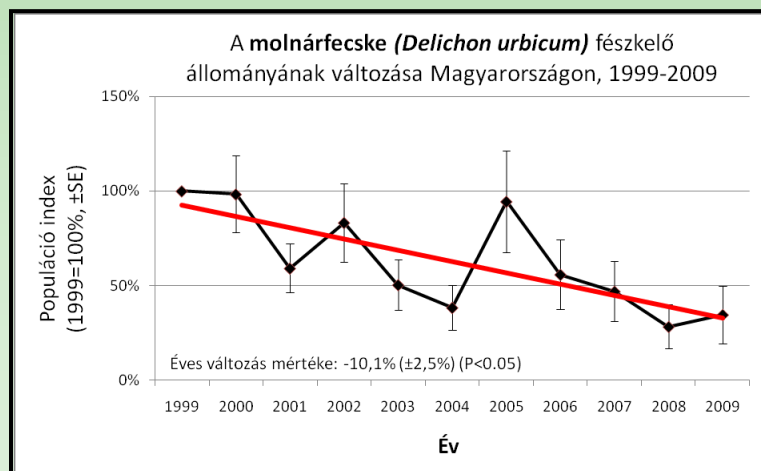
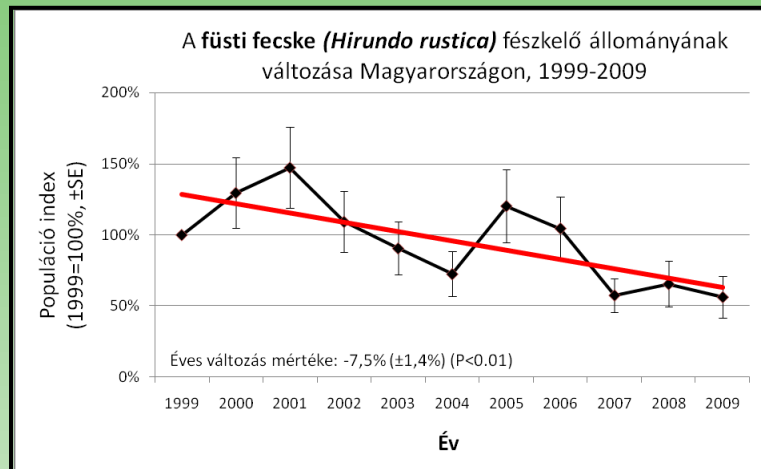
IUCN Vörös Lista adatok (2010 március) a 9891 ma vadonélő madárfajról és a főbb veszélyeztető tényezők

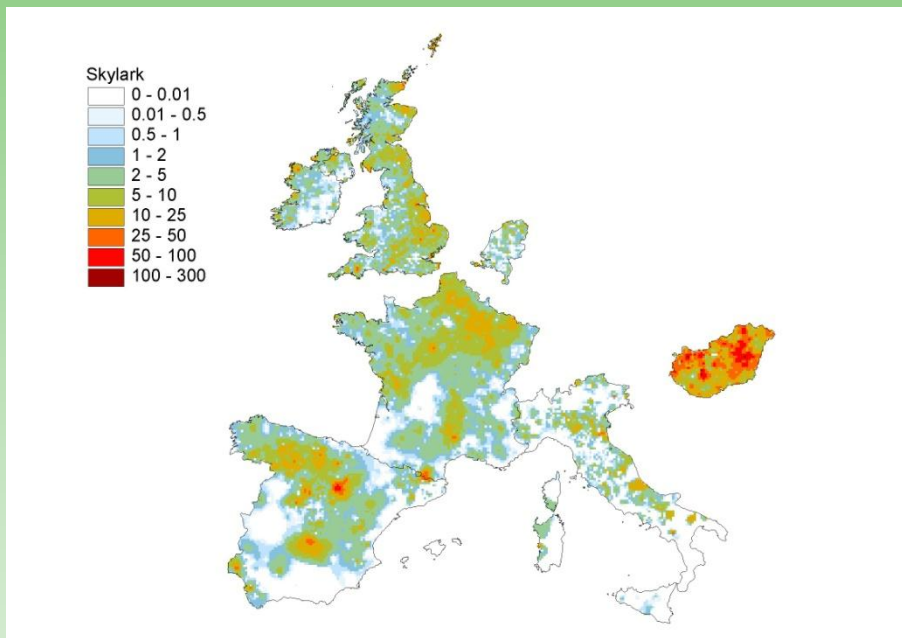
Jó hír

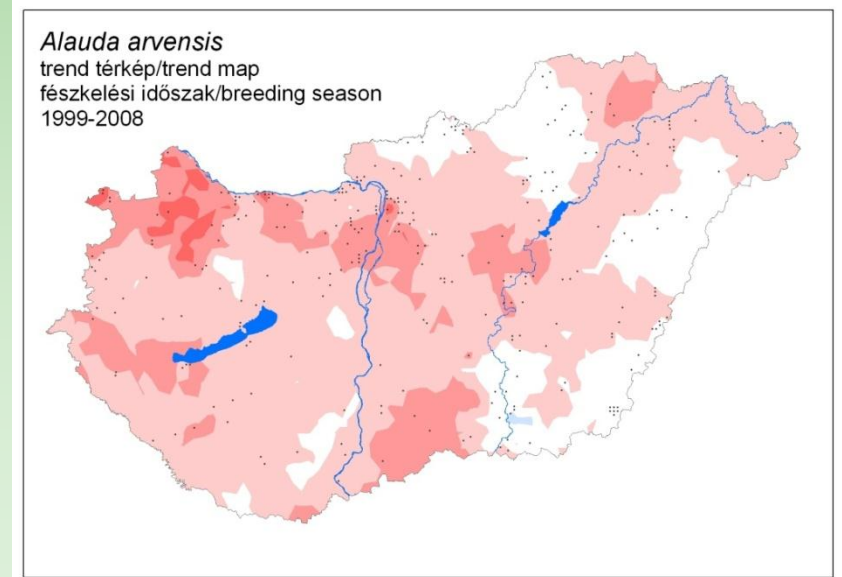
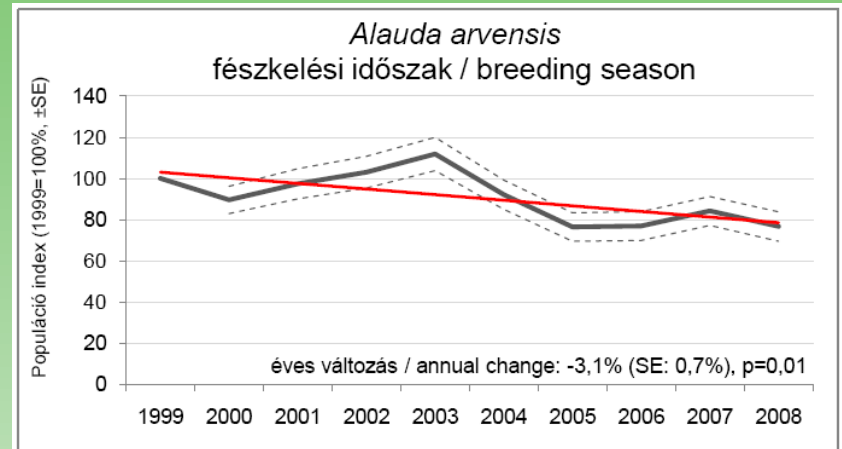
Rossz hír

Jó/Rossz hír

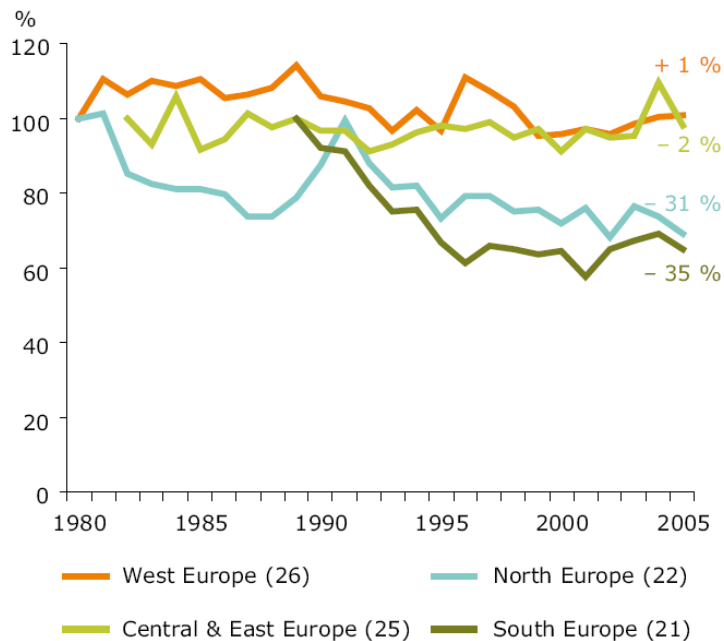
(prepared by Henk Sierdsema, EBCC/SOVON 2005)

Erdei madárfajok helyzete

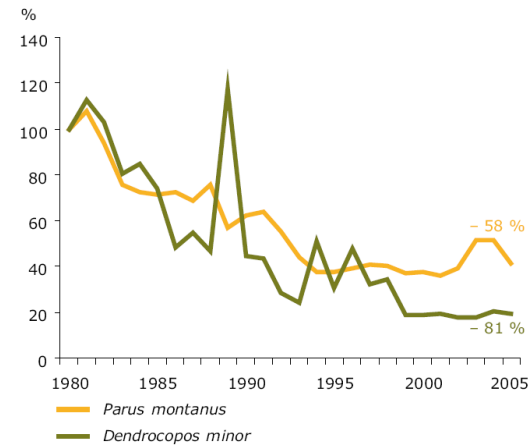
Figure 3.5 Regional indicators of common forest birds in four European regions

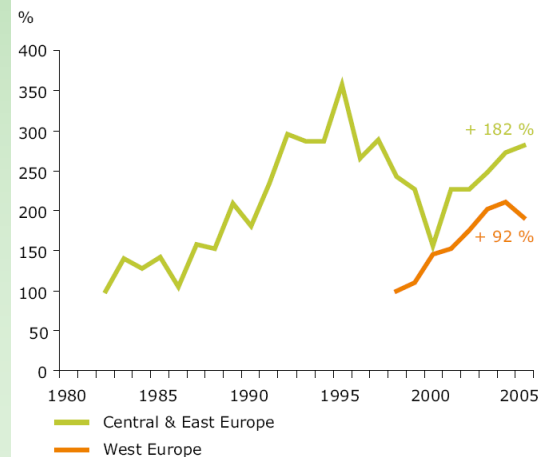
Note: The numbers in parentheses show the numbers of species in each indicator

Source: PECBMS, 2007.

a) Lesser spotted woodpecker *Dendrocopos minor*, willow tit, *Parus montanus*

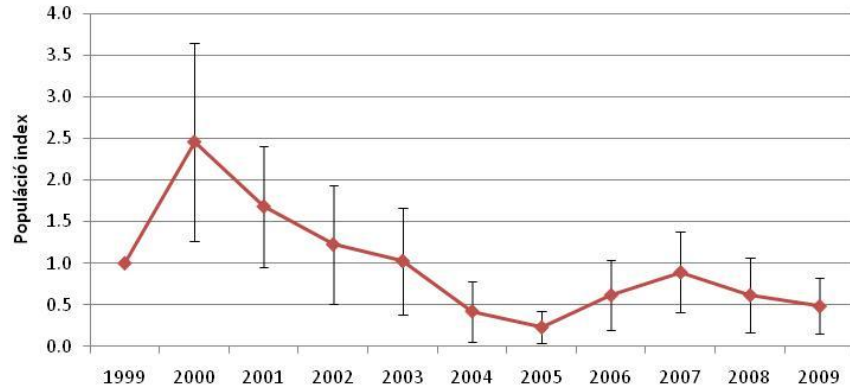

b) Collared flycatcher, *Ficedula albicollis*

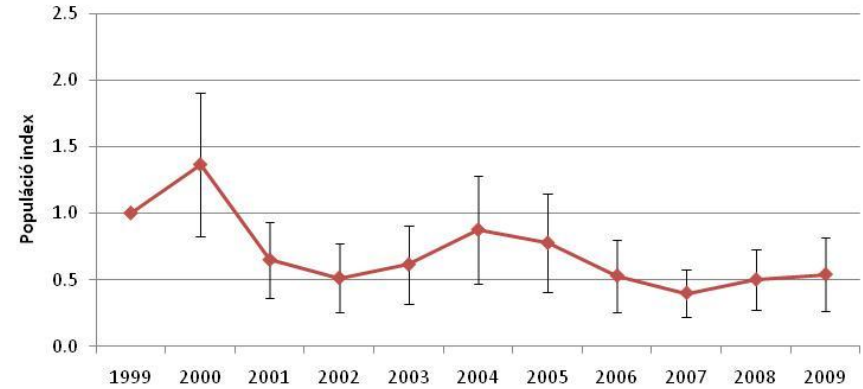
Erdei madárfajok helyzete

Rövidkarmú fakusz

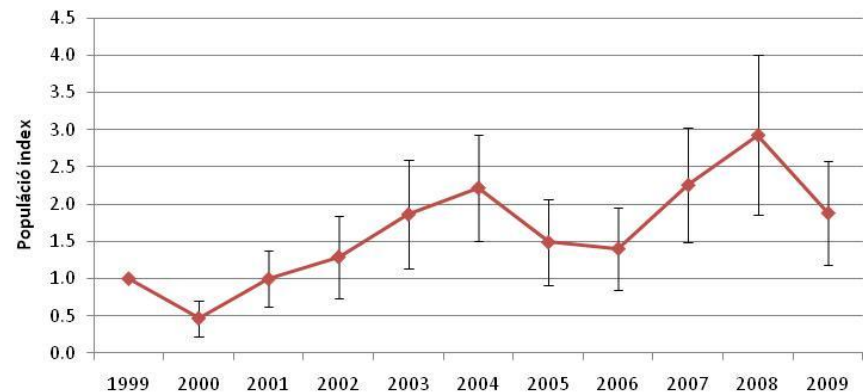
Évi változás átlagos értéke: -12.7% ($\pm 4.8\%$) ($P < 0.05$)

Közép fakopáncs

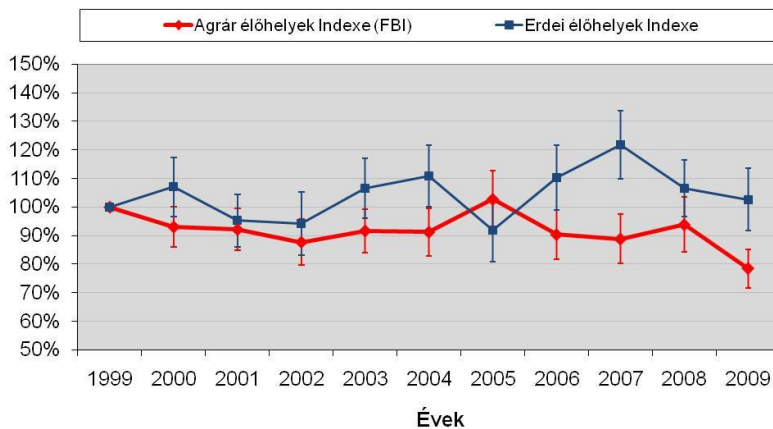
Évi változás átlagos értéke: -7.5% ($\pm 3.8\%$) ($P < 0.05$)

Örvös légykapó

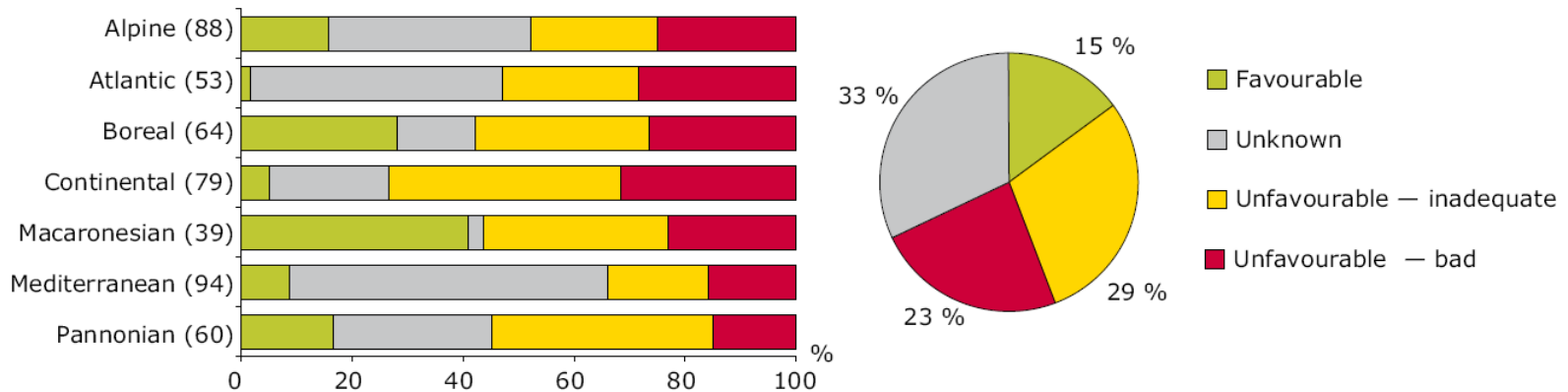
Évi változás átlagos értéke: 11.7% ($\pm 2.9\%$) ($P < 0.05$)

Biodiverzitás indikátor érték
(1999-hez viszonyítva)

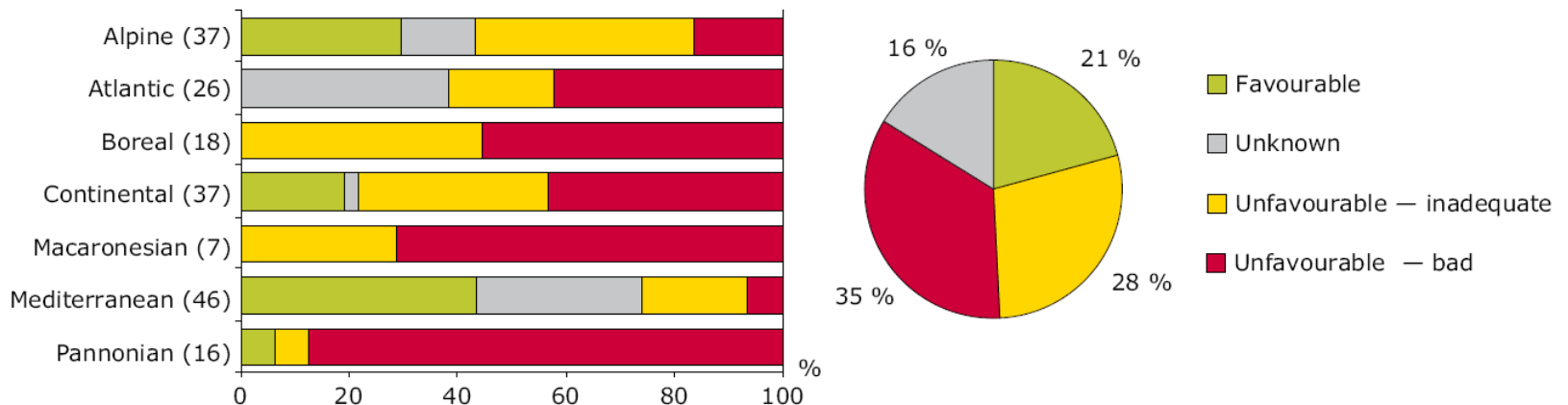

Erdei élőhelyek és fajok helyzete

Figure 3 Conservation status of species of Community interest that prefer forest ecosystems listed in the EU Habitats Directive in the EU-25

Figure 4 Conservation status of forest-related habitat types of Community interest listed in the EU Habitats Directive in the EU-25

- Rengeteg tanulmány, tények felsorakoztatása mutatta be ebben az évben, hogy
  - A célkitűzéseket az eddigi módszerekkel nem lehet elérni, a 2010-es cél „csúnyán” elbukott
  - A biológiai sokféleség ügyét központi kérdéssé kell tenni
  - Ki kell lépni az elszigetelt természetvédelemből
  - Integrációra van szükség
  - Társadalmasításra van szükség
  - És sokkal jelentősebb erőfeszítésre

A biodiverzitás védelem integrációja/ magyar EU Elnökség

- EU Biodiverzitás stratégia
- Agrárpolitika – Erdészeti politika
- Halászati politika
- Energiapolitika
- Költségvetés
- Helyi gazdaság / szociális kérdések

Greening Europe
BirdLife kiemelt témák a magyar elnökség alatt

2010 január-június

Változások ideje: van remény a biodiverzitás megőrzésére?

2010-ben a „Biodiverzitás Nemzetközi Évében” rá kellett döbbennünk, hogy az Európai Unió nem tudta teljesíteni azokat a közzétett célokat, amelyek a biológiai sokféleség megőrzése érdekében állapított meg. Ezen a téren még az sem változott, ha elismerjük, hogy azokban a régiókban, ahol az uniós szabályokat megfelelően alkalmazták, ott az élőhelyek látványos fejlődésen mentek keresztül, illetve az egyes fajok populációjai is gyorsodni látnak. A nagyvilág csúcsteljesítményén ugyan az EU megígította elkötelezettségét és egy nagyon ambiciózus célt fogadott el 2020-ra, de ha nem sikerül, hogy ez a cél is alakuljon, most kell cselekednünk. A magyar uniós elnökség olyan időpontba esik, ami komoly lehetőséget teremt, felelősséget jelent a biodiverzitás krízis kezelésében. Ilyen lehetőség csak egyszer adódik az életben.

Jelenleg is zajlik a természeti környezet használatát befolyásoló EU szabályok reformja, beleértve a két legfontosabb területet, a mezőgazdaságot és a halászatot. Az Unió költségvetése szintén alapos módosítás előtt áll, lehetővé téve, hogy azok a támogatások, amelyek korábban az eredetileg meghatározott célokkal ellenkező hatást váltottak ki, valóban a fenntarthatóságot szolgáló célzott eszközökké váljanak. Az új EU biodiverzitás stratégia és a készülő javaslat a Natura 2000 finanszírozásról megteremt a lehetőséget a folyamatok egységes áttekinthetőségének és a megfelelő megoldások megtalálásának.

Néhány évtizeddel ezelőtt még úgy tűnt, hogy Magyarország legjellegzetesebb madárfajainak, a tuzóknak (Ols falca), a parlagi sasnak (Aquila heliaca) és a kerecsensólyomnak (Falco cherrug) a sorsa megpecsételődött. Célzott védelmi intézkedésekkel és EU források bölcs felhasználásával ez a tendencia megfordult, és ezeket a fajokat sikerült megmenteni. Ebből a példából kell inspirációt meríteni ahhoz, hogy az EU költségvetésének és szakterületi irányításának jelenlegi reformja lényegesen jobban hozzon Európát élővilágának, ökoszisztémáinak és lakosságának.

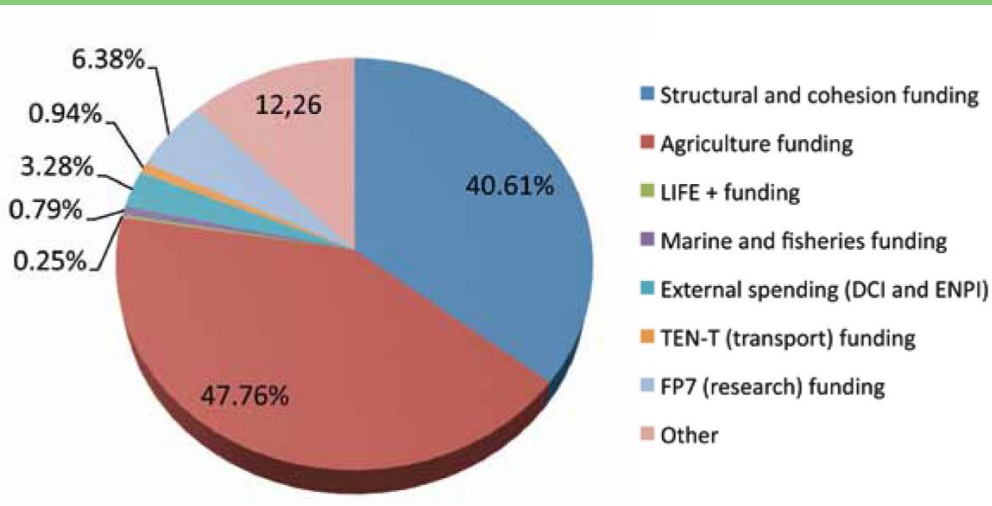
Az éhkölségi munka a reményteljes indulást követően gyakran fordul az elvesztett lehetőségek utáni „búslakodásba”. Ezúttal emlékezzünk János Pótcónak, az Európai Bizottság környezetvédelmi biztosának szavaira, miszerint „a biodiverzitás a jövőnk természetes motorja, nem szabad elrontanunk, mert ha mégis ezt tennénk, azért nagyon komoly árat fogunk fizetni...”.

Ariel Brunner
EU Irada vezető
BirdLife Europa, BirdLife International

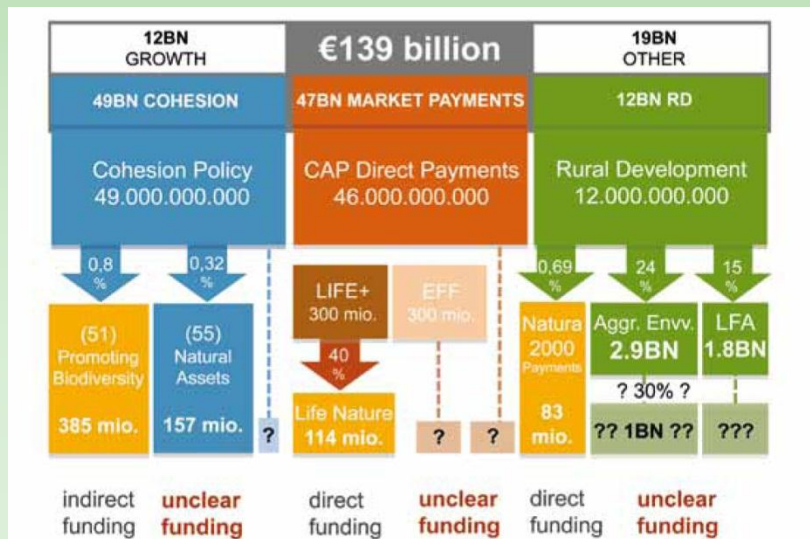
Halmos Gergő
Igazgató, EU Szakpolitikai Irada Director
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME)
BirdLife Magyarország

A BIRDLIFE INTERNATIONAL CÉLTERÜLETEI A MAGYAR ELNÖKSÉG ALATT

Natura 2000 - finanszírozás

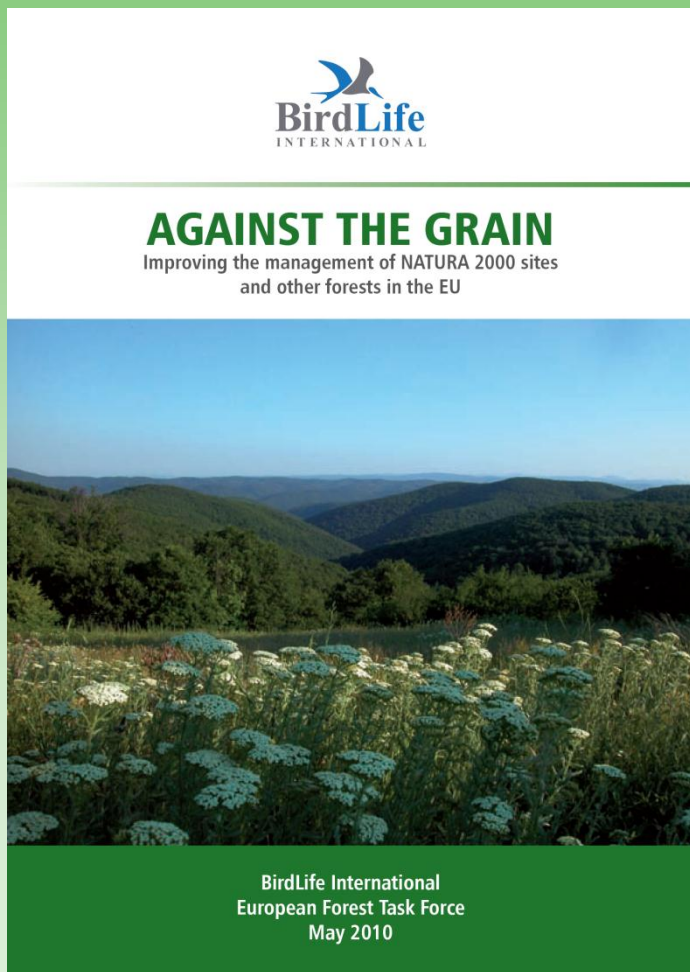

- Célzott és átlátható finanszírozás jelentős növelése
- Ellentétesen ható támogatások felülvizsgálata
- Közpénzt közcélra elvek teljesülése
- Valós biodiverzitás-védelmi haszon monitorozása

BirdLife – EU Forest Task Force

- Natura 2000 területek erdőinek jó kezelése
  - 10%-ra emelni a fokozottan védett területek arányát
  - Ezen felül 10% kezelését ökológiailag érzékeny kezelés alatt kell tartani
  - Felül kell vizsgálni az erdőkezelési módszereket, hogy a társadalmi és ökológiai igényeknek jobban megfeleljenek, amit az esetek jelentős részében kis üzleti veszteséggel meg lehet lépni.

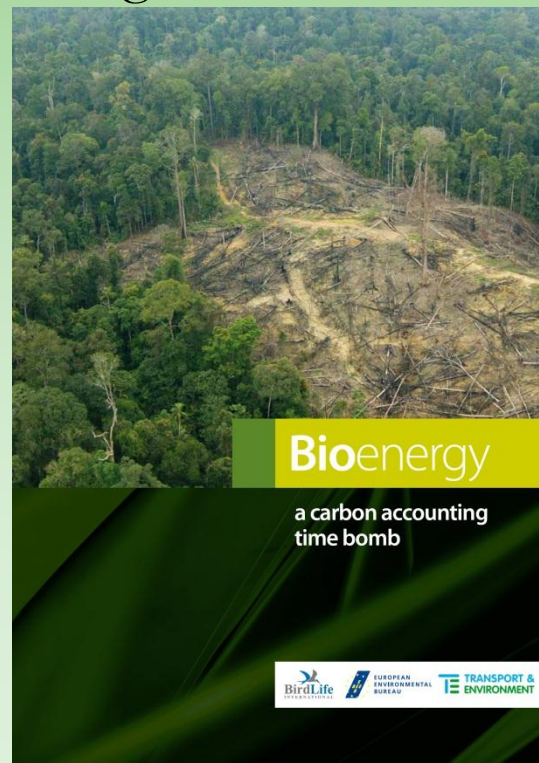
Szakpolitikai célkitűzések

- Védett és Natura2000 erdők jó kezelése
  - Fokozottan védett beavatkozás nélküli ,Wilderness’ területek kijelölése
  - Folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodás
  - Tervezési folyamatok megfelelősége
  - Natura2000 fenntartási tervek
  - Állami vagyonkezelésben lévő területek esetén az egyértelmű természetvédelmi prioritások meghatározása
  - Magánerdőgazdálkodók esetén részvételi természetvédelmi rendszerek kialakítása - szabályozás/támogatás a közjóért közpénzt elv alapján, figyelembe véve a valós kezelendő kérdéseket

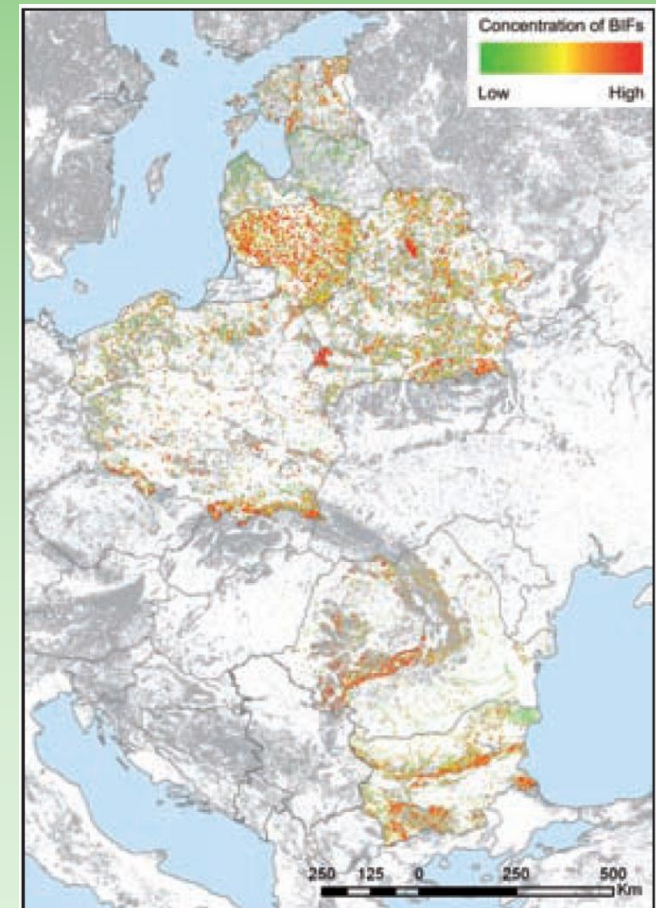
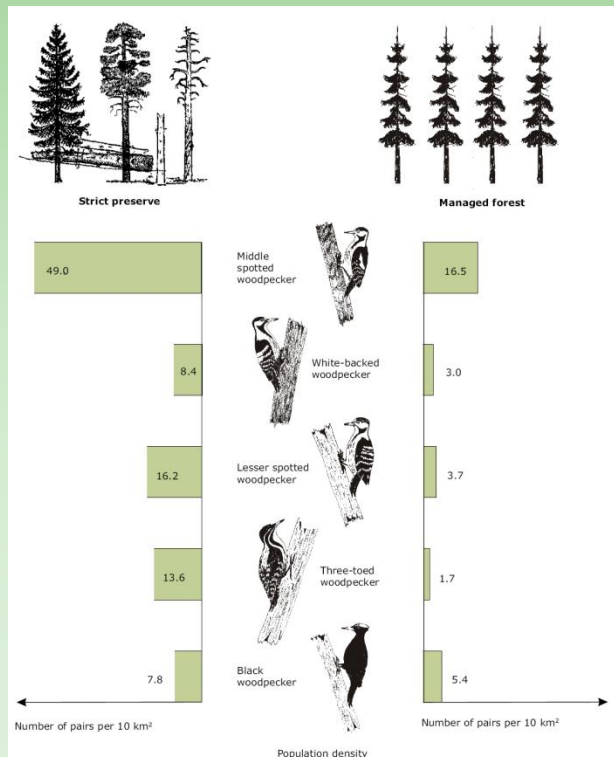
Szakpolitikai célkitűzések

- Biomassza energetikai hasznosításának kérdése
  - Hazai megújuló energia tervekben kiemelkedő szerep
  - Jelentős hatása lehet a biodiverzitásra az élőhely minőségen és a területhasználati módok megváltoztatásán keresztül
  - Stratégiai megközelítés szükséges a negatív hatások megelőzésére
  - CO₂ kibocsátási egyenleg kérdéses megfelelően minősíteni kell

Térképezés/ monitorozás

- BirdLife Biologically important forests mapping
  - Balti államok, Lengyelország, Fehéroroszország, Románia, Bulgária
  - www.forestmapping.net
- MMM, indikátor fajok

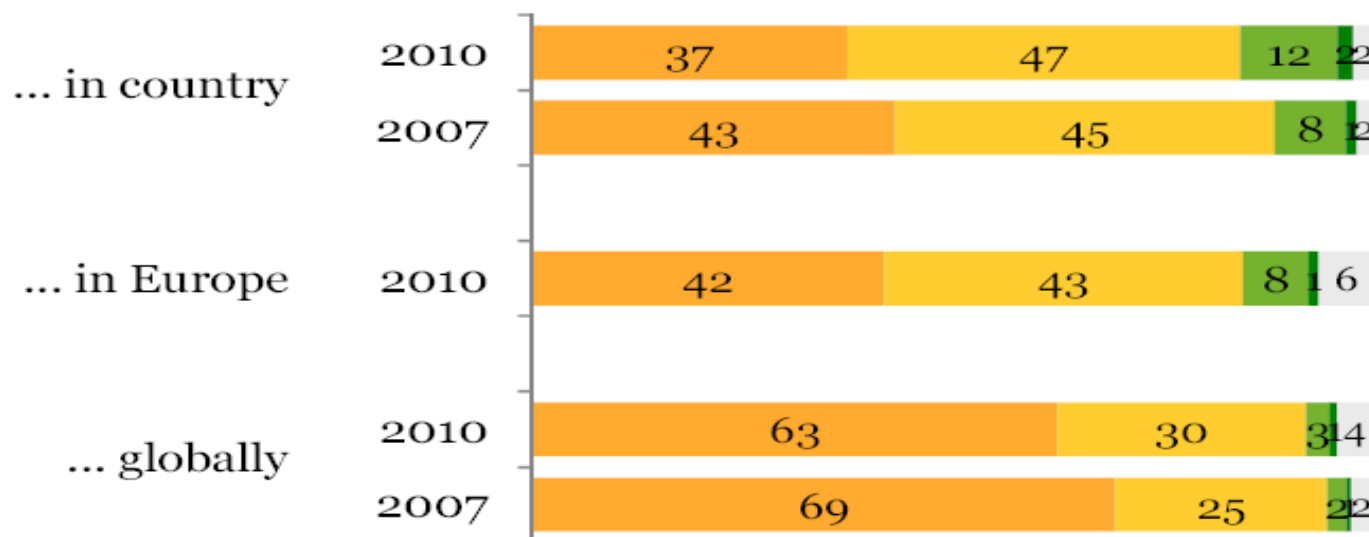

Természetvédelem marketingje

Seriousness of biodiversity loss, 2007-2010

- A very serious problem
- A fairly serious problem
- Not a serious problem
- Not a problem at all
- DK/NA

Természetvédelem marketingje

*branding
biodiversity*

The new nature message

f futerra
sustainability
communications

less loss

Kill the extinction message. Loss generates apathy, not action.

more love

Celebrate our love of nature. It is the most powerful driver of public behaviour.

target need

Use the Need message wisely. It's often not right for public consumption, but it's the cornerstone of policy and business decisions.

add action

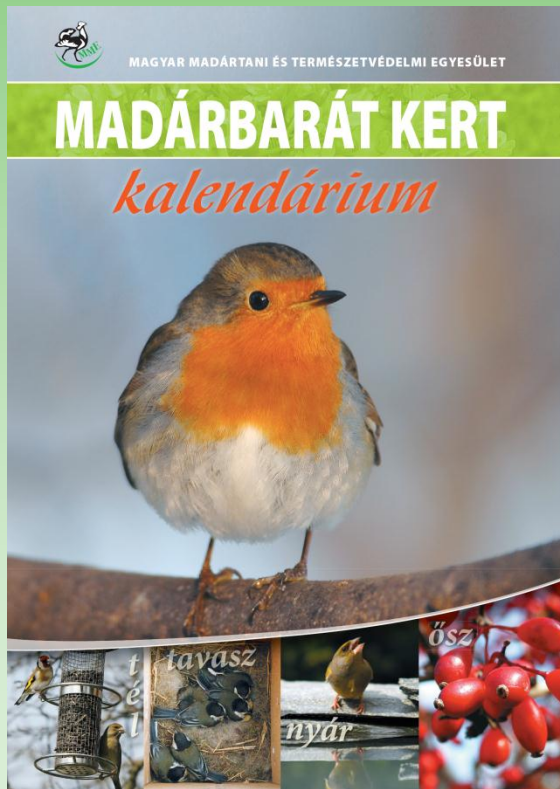
Always partner Love and Need messages with Action. Once your audience is inspired, they will want to know what to do.

Természetvédelem marketingje

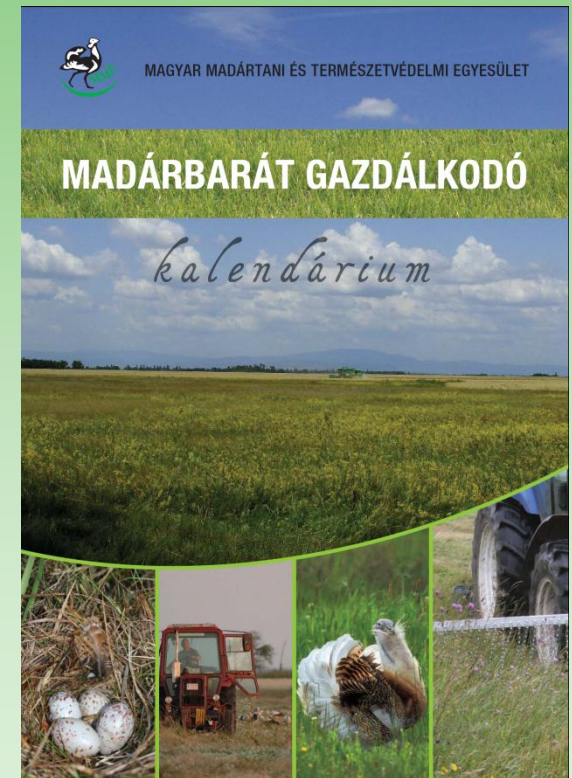
- Az emberek azért fogják megvédeni a természetet, mert akarják nem pedig azért mert kell.

Társadalmi részvétel fontossága

- Résztvételi természetvédelem
- Az emberekkel kell megvédeni a természetet
- helyi tudás/ kultúra/ közösségek szerepének felértékelése
- Hogyan tehetek én valamit?
- Civil szervezeteknek kiemelkedő szerepe lehet a mozgósításban
- A sorozatban tervezett Madárbarát Erdőgazdálkodó

Erdők Éve - Együttműködés

Kíváló alkalom, hogy az erdővel foglalkozó természetvédő és erdész szervezetek összefogjanak és felhívják a társadalom figyelmét az erdő értékére

Köszönöm a figyelmet!

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
Budapest 1121, időpontja u. 21

www.mme.hu

Halmos Gergő

igazgató

20 / 331-3545

Halmos.gergo@mme.hu